

ALAVUS

TUULTA PURJEISIIN ALAVUDELLA

Kaupungin elinkeino-ohjelma

joulukuu 2010

SISÄLLYSLUETTELO

1	TUULTA PURJEISIIN ALAVUDELLA.....	4
1.1	Taustaa.....	4
1.2	Elinkeino-ohjelmatyöprosessi.....	6
1.3	Nykytila	6
1.3.1	Alavuden väkiluku, ikärakenne ja väestöennuste	7
1.3.2	Alavuden työpaikka- ja elinkeinorakenne, työvoimatietoja sekä alavutelaisten koulutustaso.....	8
1.3.3	Yrityskanta vuosina 2001 – 2009	8
1.3.4	Työpaikat toimialoittain 2007.....	9
1.3.5	Pendelöinti.....	10
2	ELINKEINOPOLITIIKAN PÄÄMÄÄRÄT	11
2.1	Sidosryhmäyhteistyö.....	11
2.2	Kunta- ja seutukuntayhteistyö	11
2.3	Elinkeinoelämän kehittäminen	12
3	TOIMINTAPERIAATTEET JA TOIMINTATAVAT	13
3.1	Yritysilmastot	13
3.2	Hanketyö	13
3.3	Tontti- ja toimitilapolitiikka	13
3.4	Yrittäviä ihmisiä.....	13
3.5	ICT -osaamisen kehittäminen ja valokuituverkon hyödyntäminen	14
3.6	Ympäristönäkökulmien huomioinnista kilpailuetua	14
3.7	Rakennuskluusterin kehittäminen	14
3.8	Kauppa- ja palvelualan sekä matkailualan kehittäminen	14
3.9	Omistajanvaihdosten edistäminen	15
3.10	Hankintatoimi.....	15
3.11	Elinkeinotuet	15
3.12	Kaupunkimarkkinointi.....	16
3.13	Innovaatiotoiminta.....	16
3.14	Maatalouselinkeinon kehittäminen	16
4	TOIMIJAT	17
4.1	Päätöksenteko elinkeinoasioissa	17
4.2	Elinkeinopolitiikan resurssit.....	17
5	VAIKUTUSTEN ARVIOINTI	18

1 TUULTA PURJEISIIN ALAVUDELLA

Alavuden kaupungin harjoittamalla aktiivisella elinkeinopolitiikalla parannetaan yritysten fyysistä toimintaympäristöä, tuotantopanosten saatavuutta, osaamista, palveluja ja päätöksentekokäytäntöjä. Elinkeinopolitiikalla vahvistetaan yritysten kilpailukykyä, työllisyyttä, laadukkaita palveluita ja kaupungin elinvoimaisuutta. Elinkeinopolitiikan linjat kuvataan tässä elinkeino-ohjelmassa.

Tavoitteena on, että Alavus kuuluu Suomen arvostetuinta elinkeinopolitiikkaa harjoittaviin kaupunkeihin.

Alavuden kaupungin elinkeino-ohjelmalla viritetään koko kaupunkiorganisaatio elinkeinomyönteiseksi. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että jokainen organisaatiossa toimiva on omalta osaltaan elinkeinotoimija.

1.1 Taustaa

Alavuden kaupungissa toteutettiin mittava kuntastrategiatyö vuoden 2009 aikana ja kaupunginvaltuusto hyväksyi joulukuun 14. päivänä Alavus on YTYä –kehittämishjelman.

Kehittämishjelman laadinta käynnistyi SWOT-analyysin laadinnalla, johon tiivistettiin seuraavat vahvuudet, heikkoudet sekä mahdollisuudet ja uhkatekijät.

<p>Vahvuudet (kehitettävä edelleen)</p> <p>Yrittäjyysimago Hyvä asuin- ja toimintaympäristö Hyvät tietoverkot Hyvä keskusteleva poliittinen ilmapiiri Tie- ja muut liikenneyhteydet</p>	<p>Heikkoudet (poistettava)</p> <p>Väestökehitys Osaamispääoman taso ja saatavuus Selkeytymätön seutuajattelu</p>
<p>Mahdollisuudet (hyödynnettävä)</p> <p>Yrittäjyysimago Verkkojen hyödyntäminen ml. etätyö Kuntaliitokset</p>	<p>Uhat (torjuttava)</p> <p>Polarisaatio Alueen kaupallisen vetovoiman väheneminen Työvoiman saatavuus Kaupungin talousresurssien riittävyys</p>

Kuva 1: Alavus on YTYä –kehittämishjelman SWOT-analyysi

ALAVUS ON YTYÄ 2020 –kehittämishjelma tiivistää Alavuden vision seuraavasti:

Alavus on edelläkävijä Yrittäjydessä ja yhteistyössä, arjen Tietoyhteiskunnan edistäjänä sekä Ympäristön huomioimisessa. **Näihin panostaen ALAVUS KEHITTYY NOIN 20.000 HYVINVOIVAN ASUKKAAN MUUTTOVOITTOISEKSI ETELÄ-POHJALAISEKSI KAUPUNGIKSI JA AKTIIVISEKSI YHTEISTYÖN HYÖDYNTÄJÄKSI.**

Kehittämishjelmassa kuvatut strategiset painopisteet luovat rungon Alavuden kaupungin elinkeino-ohjelmalle. Painopisteet vision saavuttamiseksi ovat seuraavat:

A. YRITTÄJYYDELLÄ JA YHTEISTYÖLLÄ TUULTA PURJEISIIN

- *Kaupunki ja yrittäjät yhdessä paikkakunnan parhaaksi*
- *Työyhteisöissä kaikilla yrittäjyysasenne*
- *Yrittäjyyskasvatus kaikissa kouluissa*

B. ARJEN TIETOYHTEISKUNNAN EDISTÄJÄNÄ PALVELUT PAREMMAKSI

- *Tietoverkot teknisesti hyvällä tasolla*
- *Tietoverkkojen käyttö ja osaaminen mahdollistetaan kaikille*
- *E-työllä eteenpäin Alavudella*
- *Sähköisen viestinnän ja asiakaspalvelun edelläkävijä*

C. YMPÄRISTÖ HUOMIOIDEN KASVUUN JA ELÄMÄN LAATUUN

- *Ympäristönäkökulmien huomioimisesta kilpailuetu niin yrityksille kuin julkisorganisaatioillekin*
- *Ympäristötietoisuus osana asuin- ja elinympäristöjen kehittämistä*
- *Ympäristö- ja energia-alan yritystoiminnan lisääminen Alavudella*
- *Asumisen ja harrastamisen ympäristö*

Alavuden kaupungin kehittämishjelma nimeää tekijöitä, joiden avulla vahvistetaan alavutelaisten yritysten toimintaedellytyksiä ja kilpailukykyä. Näitä ovat

- yrittäjyyskasvatus ja yrittäjyyden edistäminen
- yhteistyö yrittäjien kanssa
- avoin ja luottamuksellinen yritysilmapiiri
- aktiivinen maapolitiikka
- kaupungin päätöksentekokäytännöt

1.2 Elinkeino-ohjelmatyöprosessi

Syksyllä 2009 Alavuden kaupunginhallitus käynnisti elinkeino-ohjelman laadinnan. Elinkeino-ohjelmatyöhön nimettiin ryhmä, jossa oli edustettuna Alavuden Yrittäjät ry, MTK Alavus, Alavuden Kehitys Oy, kaupunginhallituksen ja -valtuuston edustajat sekä kaupungin johtavia viranhaltijoita.

Työskentelyn eri vaiheissa kuultiin myös alavutelaisten yritysten edustajia ja työtä esiteltiin mm. valtuuston iltakoulussa ja yrittäjätilaisuuksissa.

1.3 Nykytila

Alavus on Etelä-Pohjanmaan maakunnan eteläisin kunta, etelärajan takana on Pirkanmaan kuuluva Virtain kaupunki. Alavuden muut rajanaapurit ovat Seinäjoki, Kuortane ja Töysä. Kaupungin kokonaispinta-ala on 842,7km² ja asukkaita kaupungissa on 9395 (31.12.2009).

Alavus sijaitsee lakeuden portilla; lakeusmaisemaa elävöittävät kumpuilevat peltomaisemat, kalliorinteet, laajat metsäalueet ja mm. turvetuotantoon soveltuvat suot. Alavus on tunnettu myös yli 60 järvestään.

Kaupungin logistinen sijainti on edullinen kantatie 66:n ja valtatie 18:n risteysalueella sekä Vaasa-Seinäjoki-Jyväskylä -radan varrella. Ilmajoen Rengonharjun kentälle on noin 50 minuutin matka. Maakuntakeskus Seinäjoelle on matkaa noin 60 km ja Tampereelle, Vaasaan ja Jyväskylään 140-150 kilometriä. Alavuden Seudun Lentokenttäsäätiö pitää yllä pienlentokenttää, jolla vilkas lentotoiminta on keskitetty kesään.

Alueella toimiva Verkko-osuuskunta Kuuskaista tarjoaa tasokkaat laajakaistapalvelut tällä hetkellä varsinkin Alavuden kylillä. Taajama-alueilla verkon rakentamista kiihdytetään. Uusille asuin- ja teollisuusalueille vedetään kuitu muun infrastruktuurin rakentamisen yhteydessä. Se mahdollistaa verkkoon liittymisen välittömästi rakennuksen valmistuttua.

Alavudella on huomattava rakennustuoteteollisten yritysten keskittymä. Yritykset valmistavat runko- ja julkisivurakenteita, tasolaseja sekä ikkunoita ja ovia. Yhteistyökumppaneineen yritykset muodostavat klusterin, jonka toiminta on alueella erittäin merkittävää. Myös tukitoimialat, kuten kuljetusala, ovat vahvistuneet rakennusklusterin yritysten menestyksen myötä.

1.3.1 Alavuden väkiluku, ikärakenne ja väestöennuste

Alavuden väkiluku oli 31.12.2009 9395 henkilöä. Vuosina 1980 – 2009 väkiluku on kehittynyt seuraavan taulukon osoittamalla tavalla:

Vuosi	1980	1990	2000	2005	2009
Väkiluku	10436	10568	9930	9631	9395

Taulukko 1: Alavuden väkiluku 1980-2009 (lähde Tilastokeskus)

IKÄRAKENNE 31.12.2009			VÄESTÖENNUSTE 2009			
	%	hlöä		2015	2020	2025
0-6 v	7,7	724	0-6 v	716	714	696
7-14 v	9,6	902	7-14 v	840	836	842
15-64 v	61,0	5 728	15-64 v	5 336	4 996	4 775
65-74 v	10,4	980	65-74 v	1 195	1 366	1 325
75-84v	8,4	791	75-84 v	747	794	994
85-vuotiaat ja vanh.	2,9	270	85-vuotiaat ja vanh.	370	397	422
yhteensä		9 395	yhteensä	9 204	9 103	9 054

Taulukko 2: Ikärakenne 31.12.2009 ja väestöennuste 2009 (lähteet Tilastokeskus ja kunnat.net)

Edistämällä tulomuuttoa pyritään hidastamaan ikärakenteen vanhenemista.

1.3.2 Alavuden työpaikka- ja elinkeinorakenne, työvoimatietoja sekä alavutelaisten koulutustaso

TYÖPAIKKARAKENNE 2007, %		ELINKEINORAKENNE 2007, %		
Maa- ja metsätalous	13,8	Maa- ja metsätalous	12,1	
Jalostus	27,4	Jalostus	28,9	
Palvelut	57,7	Palvelut	58,0	
TYÖVOIMATIETOJA		KOULUTUS 2008		
	%		%	henkilöä
Työpaikkaomavaraisuus, %	89,3	15-vuotta täyttäneitä	7 833	
Työvoima	4 083	Tutkinnon suorittaneita	57,5	4 504
Työlliset	3 774	Keskiaste	70,9	3 194
Työttömät	309	Alempi korkea-aste	15,6	703
Työttömyysaste, %	7,6	Alempi korkeakouluaste	8,9	403
Huoltosuhte	1,53	Ylempi korkeakouluaste	4,4	197
Huoltosuhteesta työvoiman ulkopuolella	1,44	Tutkijakoulutus	0,2	7

Taulukko 3: Työpaikka- ja elinkeinorakenne, työvoimatietoja sekä alavutelaisten koulutustaso ((lähteet Tilastokeskus ja kunnat.net)

Palvelusektorin työpaikat edustavat lähes 60 %:a alavutelaista työpaikoista ja vastaava määrä yrityksistä toimii palvelusektorilla. Vuoden 2010 aikana työllisyystilanne on kehittynyt myönteiseen suuntaan ja työttömien osuus on painunut lähelle kuutta prosenttia.

Tutkinnon suorittaneita alavutelaista 15 vuotta täyttäneistä on lähes 60%. Näistä noin 70%:a on suorittanut keskiasteen tutkinnon. Vain perusasteen tutkinnon suorittaneita on alavutelaista 42,5%. Suhdeluku on alhaisempi kuin Etelä-Pohjanmaalla ja Suomessa keskimäärin. Nuorison innostaminen jatko-opintoihin ja aikuiskoulutuksen kehittäminen ovat keskiössä yritysten osaavan työvoiman saannin varmistamiseksi.

1.3.3 Yrityskanta vuosina 2001 – 2009

	Aloittaneet ja lopettaneet yritykset sekä yritysanta vuosina 2001-2009								
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Aloittaneita	32	37	39	21	45	46	48	51	47
Lopettaneita	30	19	36	30	35	34	36	41	30
Yrityskanta	472	479	501	490	509	523	536	551	557

Taulukko 4: Yrityskanta vuosina 2001 – 2009 (lähde Tilastokeskus 2010)

Yrityskanta on vuosina 2001 – 2009 vahvistunut. Vuonna 2009 Alavudella on eniten yrityksiä kaupan (119 kpl), rakentamisen (94 kpl) ja teollisuuden (77 kpl) toimialoilla. Teollisuusyrityksistä 21 kpl valmistaa metallituotteita ja 16 kpl saha- ja puutuoteteollisia tuotteita.

Yrityskannassa mainittujen yritysten lisäksi Alavudella on 392 maatilaa (v 2010). Niistä 250 on kasvinviljelytiloja. Maitotiloja on 75 ja sikatiloja 35 kappaletta. Alavuden maatiiloilla on peltoa viljelyksessään yhteensä 11.630 ha, keskimäärin 29,7 ha/maatila.

1.3.4 Työpaikat toimialoittain 2007

	2007
(A) Maa-, metsä- ja kalatalous	465
(B, D-E) Kaivostoiminta; Sähkö-, kaasu ja lämpöhuolto; Vesi-, viemäri- ja jätehuolto	39
(C) Teollisuus	624
(F) Rakentaminen	240
(G-I) Tukku- ja vähittäiskauppa; Kuljetus ja varastointi; Majoitus- ja ravitsemistoiminta	504
(J) Informaatio ja viestintä	38
(K) Rahoitus- ja vakuutustoiminta	39
(L) Kiinteistöalan toiminta	20
(M-N) Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta; Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	211
(O-Q) Julkinen hallinto ja maanpuolustus; Pakollinen sosiaalivak.; Koulutus; Terveys- ja sosiaalipalv.	1041
(R-U) Muut palvelut	111
(X) Toimiala tuntematon	37
Yhteensä	3369

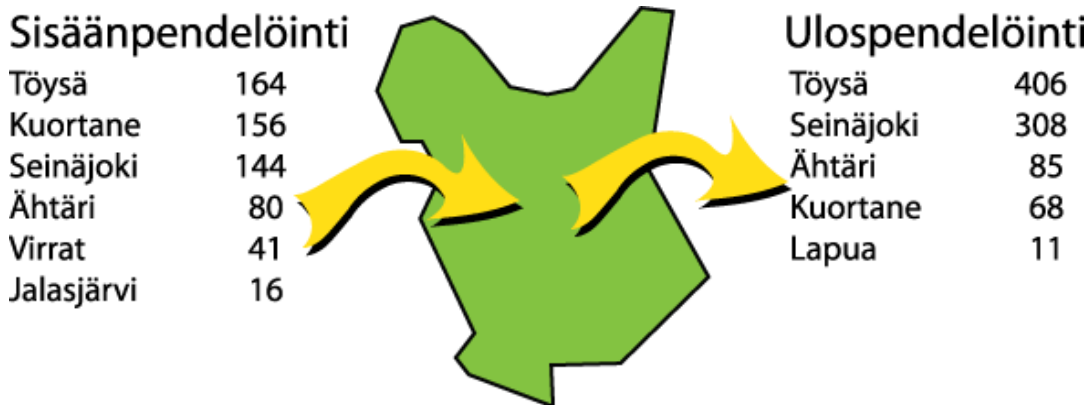
Taulukko 5: Alavuden työpaikat toimialoittain vuonna 2007 (Lähde Tilastokeskus 2010)

Teollisuus, kauppa ja kuljetusala, rakentaminen ja erilaiset asiantuntijaorganisaatiot tarjoavat alavutelaisille töitä. Myös maa- ja metsätalous on huomattava työllistäjä. Julkisyhteisöjen työpaikkoja on Alavudella merkittävästi, sillä kaupunkiorganisaation lisäksi työpaikkoja tarjoavat Kuusiokuntien terveystuntayhtymä, Etelä-Pohjanmaan poliisilaitos, Etelä-Pohjanmaan verotoimisto ja Kela.

Vuonna 2007 valtio ja kunta työllistivät yhteensä noin 1160 Alavudella työssäkäyvistä, yksityiset työnantajat noin 1500 ja yrittäjiä Alavudella työskenteli noin 700.

Pendelöinti

Vuoden 2007 tilastotietojen mukaan Alavudelle tulee töihin henkilöitä varsinkin Töysästä, Kuortaneelta ja Seinäjoelta. Tätäkin suurempi määrä alavutelaisia käy töissä Töyssässä ja Seinäjoella (lähteet E-P liitto ja Tilastokeskuksen työssäkäyntitilasto, SeutuNet).

Kuva 2: Pendelöinti Alavudelle ja Alavudelta vuonna 2007 (lähteet Etelä-Pohjanmaan liitto, Tilastokeskuksen työssäkäyntitilasto, SeutuNet)

2 ELINKEINOPOLITIIKAN PÄÄMÄÄRÄT

2.1 Sidosryhmäyhteistyö

Yhteistyön ja verkottumisen avulla kehitetään mahdollisimman hyvät olosuhteet yrittämiselle. Paikallisen yhteistyön lisäksi tehdään tavoitteellista yhteistyötä alueellisella, maakunnallisella ja valtakunnallisella tasolla olosuhteiden kehittämiseksi.

Kaupunki pitää säännöllistä yhteyttä elinkeinoelämän kannalta olennaisiin sidosryhmiin kuten Etelä-Pohjanmaan Kauppakamariin, Etelä-Pohjanmaan Yrittäjiin, ELY-keskukseen, AVI:in, Finnveraan, Kuusiokuntien Kehittämisyhdistykseen, ProAgriaan ja koulutusorganisaatioihin.

Alavuden yrityskummit toimivat alavutelaisen yrittäjyyden ja elinkeinotoiminnan tukijoina ja edistäjinä. He antavat oman osaamisensa ja kokemuksensa luottamuksellisesti ja maksuttomasti alavutelaisille toimijoille.

Yhteyksistä vastaavat luottamushenkilöt ja kuntakonsernin viranhaltijat.

Alavuden Kehitys Oy:n toimitusjohtaja osallistuu kaupungin edustajana Alavuden Yrittäjät ry:n hallituksen toimintaan. Kaupunki osallistuu yhteistyökumppanina yrittäjäjärjestön järjestämiin tilaisuuksiin ja tapahtumiin. Tapahtumien avulla vahvistetaan Alavuden tunnettuutta ja lisätään kaupungin vetovoimatekijöitä.

2.2 Kunta- ja seutukuntayhteistyö

Kaupunki on aktiivinen toimija kunta- ja seutukuntayhteistyössä. Seinäjoen kaupunki-seudun nk. K8-kunnat (Seinäjoen seutukunta sekä Alavus ja Kuortane) on keskeinen yhteistyökumppani mm. *Koheesio- ja kilpailukykyohjelman* toteuttamisessa ja *Komia –kuntamarkkinointikampanjan* toteuttamisessa. Alueella laaditaan yhteinen ilmastostrategia vuosien 2011 ja 2012 aikana.

Koko-ohjelman tavoitteena on kehittää kaupunkiseudusta jatkuvasti uudistuva, elämyksiä tarjoava, inspiroiva innovaatioympäristö. Ohjelma vastaa alueen kansainvälistymisen, innovaatiotoiminnan laajentamisen, perinteisten toimialojen uudistumisen sekä vetovoiman lisäämisen haasteisiin. Komia -kampanjoinnilla lisätään alueen tunnettuutta yritysten sijoittumispaikkana ja kerrotaan alueen vahvuuksista myös potentiaalisille muuttajille.

Kuusiokuntien (Alavus, Kuortane, Töysä, Ähtäri) välisellä yhteistyöllä on pitkät perinteet. Yhteistyö jatkuu edelleen erikseen valittavien, kuntien yhteisiä intressejä edustavien hankkeiden kautta.

2.3 Elinkeinoelämän kehittäminen

Elinkeinoelämän kehittämisen avain on avoin ja luottamuksellinen yhteistyö kaupungin ja keskeisten toimijoiden välillä. Kaupunki pitää säännöllistä yhteyttä kaupungissa toimiviin yrittäjiin ja yrityksiin sekä Alavuden Yrittäjät ry:een ja muihin elinkeinoelämän toimijoihin. Yhteyksistä vastaavat pääasiassa kaupunginjohtaja, luottamushenkilöt sekä Alavuden Kehitys Oy. Yhteistyömuotoja ovat mm. kaupungin ja elinkeinotoimen yhdessä järjestämät yrittäjien aamukahvitilaisuudet sekä teemoittain järjestetyt seminaarit ja iltatilaisuudet.

Kaupunki osallistuu aktiivisesti eri toimijoiden hallinnoimiin maakunnallisiin kehittämishankkeisiin. Tällä tavoin mahdollistetaan alavutelaisten yritysten osallistuminen hankkeisiin. Alavus osallistuu Kuusiokuntien Kehittämisyhdistys ry:n kautta tapahtuvaan hanke- ja pienyritystoiminnan Leader-rahoitukseen..

Aputoiminimellä Yrityskehitys Fasadi palvelujaan markkinoiva kaupungin omistama Alavuden Kehitys Oy tarjoaa yrityksille apua mm. investointi- ja kehittämishankkeiden rahoituksen haussa ELY-keskuksesta ja Kuusiokuntien Kehittämisyhdistys ry:ltä. Yrityskehitys Fasadi tiedottaa ajankohtaisista elinkeinotoimen asioista kaupungissa toimiville yrittäjille verkkosivuillaan sekä kirjeitse ja sähköpostitse. Alavuden Kehitys Oy tekee myös oman pääoman ehtoisia sijoituksia alavutelaisiin yrityksiin ja hankkeistaa elinkeinojen kehittämishankkeita, jotka rahoitetaan EU:n rakennerahastoista sekä Leader-rahoituksella.

Teknologiakeskus Alavus Fasadin toiminnan kehittämisen kautta lisätään alavutelaista rakennustuoteteollisuutta sekä muuta yritystoimintaa palvelevaa ja kehittävää osaamista paikkakunnalle.

Alavuden kaupunki on Uusyrittäjäkeskus Neuvoa Antava ry:n jäsen. Neuvoa Antava avustaa TE -toimistosta starttirahaa hakevia henkilöitä liiketoimintasuunnitelman laadinnassa.

Kaupunki on osakkaana Etelä-Pohjanmaan Matkailu Oy:ssä, joka tarjoaa mm. kaupungin matkailuneuvontapalvelut.

Etelä-Pohjanmaan Kauppakamarin jäsenyyden kautta vaikutetaan alueen elinkeinoelämän toimintaedellytysten parantamiseen.

3 TOIMINTAPERIAATTEET JA TOIMINTATAVAT

3.1 Yritysilasto

Yritysilmapiirin avoimuus ja luottamuksellisuus on tärkeitä. Suomen Yrittäjät ry:n toteuttama Elinkeinopoliittinen mittaristokysely on yksi väline, jonka avulla yritysilastoa arvioidaan. Yritysilastoon pyritään vaikuttamaan kaupungin päätöksenteon avoimuudella, reagoimalla aktiivisesti yrittäjien tarpeisiin, yrittäjien tasapuolisella kohtelulla sekä avoimella yhteistyöotteella.

3.2 Hanketyö

Kaupunki osallistuu elinkeinoelämää edistäviin hankkeisiin. Valintaperusteina ovat hankkeiden yrityslähtöisyys ja vaikuttavuus. Kaupunki toteuttaa omia elinkeinopoliittisia hankkeita ja elinkeinoelämän kehittämishankkeita, joissa hyödynnetään myös rahoittajaviranomaisten myöntämää EU-rahoitusta.

Kaupunki edistää alavutelaisten yritysten ja kolmannen sektorin toimijoiden tietoisuutta Kuusiokuntien Kehittämisyhdistys ry:n, ELY-keskuksen ja muiden tahojen myöntämästä rahoituksesta.

3.3 Tontti- ja toimitilapolitiikka

Alavuden kaupungilla on kaavoitettua teollisuustonttivarantoa kilpailukykyiseen hintaan. Tällä hetkellä (marraskuu 2010) mainittua tonttimaata on tarjolla noin 15 ha. Siitä vajaa 5 ha on kaavoitettu liike- ja kauppakortteliksi, joten puhdasta T-kaavaa on noin 10 ha.

Aktiivinen maapolitiikka sekä ennakoiva ja ajantasainen kaavoitus mahdollistavat kaupungin pitkän tähtäyksen tavoitteellisen kehittämisen ja monipuolisen tonttitarjonnan teollisuus- ja liikepaikkarakentamiselle. Kaupunkikonserniin kuuluvat yhtiöt tarjoavat toimitilaa sekä teollisille että palvelualojen yrityksille. Vapaat tontit (sekä teollisuustontit että asuintontit) ovat nähtävissä Alavuden kaupungin karttapalvelussa sivustolla www.alavus.fi.

Kaupunki myötävaikuttaa eri toimenpiteillä yritysten mahdollisuuksiin ostaa tarvittava tonttimaata, mikäli kaupungin tonttivarannossa ei ole sopivaa. Toimenpiteitä ovat mm. kaavoitus ja kunnallistekniikan rakentaminen.

3.4 Yrittäviä ihmisiä

Alavus on YTYä –kehittämishojelman mukaisesti Alavuden kouluissa ja päivähoiton yksiköissä yrittäjyyskasvatus sisältyy opetussuunnitelmiin ja aktiivinen yhteistyö yritysten ja yrittäjien kanssa kuuluu koulutyöhön. Alavuden Kehitys Oy toimii yhteistyössä koulujen kanssa opintojen suunnittelussa ja toteutuksessa ja kaupunki edistää koulujen

ja yritysten välistä yhteistyötä. Alavuden Kehitys Oy:n edustaja käy kertomassa yrittäjyydestä ja yrittäjäksi ryhtymisen mahdollisuuksista eri tilaisuuksissa. Yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa Alavuden Kehitys Oy järjestää yrittäjäkursseja.

3.5 ICT -osaamisen kehittäminen ja valokuituverkon hyödyntäminen

ICT -osaamisen kehittämisen kautta vahvistetaan yritysten kilpailukykyä. Perusosaamisen varmistaminen ja kehittäminen mahdollistaa tehokkaat ja taloudelliset toimintatavat niin yrityksissä kuin julkisyhteisöissäkin. Kaupunki viestii kehittyneen ICT-infrastruktuurin tarjoamista mahdollisuuksista ja hakee aktiivisesti uusia palvelun- ja sisälöntuottajia kaupunkiin. Tavoitteena on, että kaupungissa toimii useita yrityksiä, jotka hyödyntävät valokuituverkkoa jakelu- ja myyntikanavana.

3.6 Ympäristönäkökulmien huomioinnista kilpailuetua

Kaupunki on aktiivinen toimija edistyneiden ja ympäristönäkökulmat huomioivien toimintatapojen ja teknologioiden tunnistamisessa, edistämässä ja hyödyntämisessä. Ympäristönäkökulmien huomiointi luo alavutelaisille yrityksille kilpailuedun, joka syntyy kustannustehokkuuden tai erilaistamisen kautta. Kaupunki edistää uusien ympäristö- ja energia-alan yritysten syntyä ja sijoittumista alueelle.

Alavudella on jo vuosikymmeniä ollut vahva turvetuotanto. Vuonna 2010 Vapo Oy:n tuotannossa olleiden soiden kokonaistuotantopinta-ala on n. 1100 ha ja turvetta tuotettiin yli 400.000 m³. Yksityisiä soita on tuotantokäytössä 28 ja niiden tuotantopinta-ala on 634 ha. Kaupunki haluaa edistää turpeen hyödyntämistä.

3.7 Rakennusklusterin kehittäminen

Rakennustuoteteollisten yritysten kehittyminen lisää alueen työpaikkoja. Klusteriajattelun kehittäminen toimialalla on tärkeää, sillä sen avulla on mahdollista koota kehittämispanokset yhteen ja toteuttaa aiempaa vaikuttavampia kehittämishankkeita, jotka edistävät kaikkien yritysten toimintaa ja osaltaan houkuttelevat uusia toimijoita kaupunkiin. Kaupunki panostaa klusterin kehittämiseen.

3.8 Kaupan- ja palvelualan sekä matkailualan kehittäminen

Vähittäiskauppa on kehittynyt kaupungissa ripeästi. Päivittäistavarakauppa on piristynyt uusien toimijoiden myötä ja uusi kaupan suuryksikköalue keskittää palveluja nk. Himasen alueelle. Himasen alueen markkinointia potentiaalisille toimijoille kehitetään.

Alavuden keskusta-alueen palveluyritysten toimintaedellytyksiä vahvistetaan. Keinoina ovat mm. yrittäjien välisen yhteistyön tiivistäminen erilaisten kaupankäyntiä vilkastuttavien tapahtumien kautta ja alueen kaupunkirakenteen kehittäminen.

Alavutelaiset järjestöt ovat keskeisessä asemassa matkailutulon kasvattamisessa järjestäessään vuosittain merkittäviä tapahtumia, jotka tuovat kaupunkiin lukuisia matkailijoita. Matkailun kehittämiseksi selvitetään kaupungin, järjestöjen ja matkailutoimijoiden yhteistoimintamahdollisuuksia tapahtumamarkkinoinnissa ja tapahtumien kehittämisessä.

Kuusiokuntien matkailustrategia valmistunee vuoden 2010 lopussa. Laadittua matkailustrategiaa hyödynnetään matkailualan kehittämisessä. Alavuden tavoitteena on alan palveluiden ja työpaikkojen selkeä lisääminen.

3.9 Omistajanvaihdosten edistäminen

Alavuden kaupunki tunnistaa roolinsa omistajanvaihdosten edistäjänä. Edistämistyössä keskitytään informoimaan omistajanvaihdosten mahdollisuuksista yritystoimintaa suunnitteleville ja laajentaville sekä erilaisista palveluvaihtoehdoista yritystoiminnasta luopuville. Alavuden Kehitys Oy järjestää omistajanvaihdoksiin liittyviä tiedotustilaisuuksia yhteistyössä kumppaniensa kanssa.

3.10 Hankintatoimi

Kaupunkikonsernin hankinnat ovat julkisia hankintoja, joiden tekemisestä säädetään lailla. Tavoitteena on julkisten varojen tehokas käyttö, markkinoilla olevan kilpailun hyödyntäminen, ehdokkaiden ja tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun toteutuminen, julkisuus ja avoimuus sekä markkinoiden toiminnan edistäminen.

Hankinnat on tehtävä ammattitaidolla, osaavasti ja taloudellisesti järkevästi. Tämä edellyttää, että hankinnat tehdään suunnitelmallisesti, tarkoituksenmukaisesti, markkinat ja niiden toimintaperiaatteet tuntien ja huomioiden. Taloudellisten ja laadukkaiden hankintojen tekeminen edellyttää oikeudellisesti virheettömän kilpailutuksen lisäksi sitä, että hankintoja tekevät henkilöt hallitsevat koko hankintaprosessin ja heillä on kattava markkinatuntemus ja riittävät sopimusoikeudelliset valmiudet hyvien sopimusten aikaansaamiseksi.

Hankintojen laajuuden suunnittelussa edistetään ja vahvistetaan alueen toimijoiden mahdollisuuksia osallistua tarjousten jättämiseen. Kaupunki tiedottaa hankinnoista hankintalain edellyttämällä tavalla sekä verkkosivuillaan edistääkseen alueen toimijoiden tietoutta hankinnoista.

3.11 Elinkeinotuet

Kaupunki osallistuu elinkeinoja kehittävien hankkeiden rahoitukseen. Alavuden Kehitys Oy tarjoaa asiantuntija-apua tukien haussa sekä rahoituksen haussa liiketoiminnan eri osa-alueiden kehittämiseksi. Alavuden Kehitys Oy tekee oman pääoman ehtoisia sijo-

tuksia alavutelaisiin kasvaviin ja kehittyviin yrityksiin. Kaupunki voi taata konserni- ja tytäryhtiöidensä lainoja. Erityistapauksissa kaupunki voi myöntää lainoja yritysten investointeihin.

Teollisuus- ja liiketonttien sekä kunnallistekniikkaliittymien hinnat ovat valtuuston päättämiä ja ne ovat julkisia.

Kaupunki ja sen tytäryhtiöt tarjoavat toimitiloja yrityksille. Kaupungin ja sen tytäryhtiöiden tarjoamien toimitilojen vuokrahinnoista päätettäessä huomioidaan kiinteistön käyttökustannukset, pääomakustannukset ja kohtuullinen tuotto pääomalle.

3.12 Kaupunkimarkkinointi

Alavuden tavoitteena on olla edelläkävijä yrittäjyydessä ja yhteistyössä, arjen tietoyhteiskunnan edistäjänä sekä ympäristön huomioimisessa. Kaupunkimarkkinoinnin keinoin lisätään Alavuden tunnettuutta.

Matkailumarkkinoinnissa tehdään yhteistyötä Etelä-Pohjanmaan Matkailu Oy:n kanssa.

3.13 Innovaatiotoiminta

Teknologiakeskus Alavus Fasadin innovaatioympäristön kehittämistä jatketaan verkostossa, johon kuuluvat mm. Seinäjoen ammattikorkeakoulu, Vaasan yliopisto ja Tampereen yliopisto. Tavoitteena on kehittää ja vahvistaa rakennusklusterin kehittämistyötä.

Kaupunki on valmis käynnistämään yrityslähtöisiä kehittämishankkeita, joiden avulla edistetään eri toimialojen yritystoiminnan innovaatioita ja t&k –toimintaa.

3.14 Maatalouselinkeinon kehittäminen

Kaupunki tukee monimuotoista maatalousyrittäjyyttä ja kylien elävänä säilymistä. Kaupunki haluaa luoda maatalouselinkeinolle suotuisat olosuhteet kannustamalla maatiloja parantamaan kannattavuuttaan joko laajentamalla maataloustuotantoa tai kehittämällä tilan sivuelinkeinomahdollisuuksia. Maatalousyrittäjyyden jatkuvuutta tuetaan kannustamalla yrittäjiä tekemään sukupolvenvaihdoksia.

Maatalousyrittäjiä kannustetaan ympäristöystävälliseen maataloustuotantoon opastamalla hyödyntämään ympäristötukijärjestelmän mahdollisuudet.

Kaupungin maaseutupalvelut kehittävät sähköistä tiedotusta kaupungin nettisivuja ja sähköpostia käyttämällä Maatalousyrittäjiä kannustetaan hyödyntämään sähköisen asioinnin mahdollisuuksia.

Kaupunki osallistuu eri toimijoiden vetämiin maatalouden alueellisiin kehittämishankkeisiin ja kannustaa yrittäjiä hyödyntämään niitä. Kaupungin kehittämisavustuksella tuetaan yrittäjien omia kehittämistoimia. Kaupungin maaseutupalvelut haluaa myös luoda positiivista kehittämisintoa maatalousyrittäjiin maatalouden muuttuvassa ja haasteellisessa toimintaympäristössä.

4 TOIMIJA

4.1 Päätöksenteko elinkeinoasioissa

Merkittävät elinkeinopoliittiset linjaukset ja hankkeet hyväksytään kaupunginvaltuustossa. Kaupunginhallitus johtaa ja koordinoi elinkeinopolitiikkaa. Kaupunginjohtaja vastaa elinkeinoasioiden hoidon koordinoinnista ja valmistelusta. Muut johtavat ja asiantuntijaviranhaltijat vastaavat asioiden valmistelusta. Käytännön elinkeinopalvelut ostetaan Alavuden Kehitys Oy:ltä, jota johtaa kaupungin ja elinkeinoelämän vaikuttajista koostuva hallitus.

Alavuden Kehitys Oy:n operatiivisesta toiminnasta vastaa toimitusjohtaja.

4.2 Elinkeinopolitiikan resurssit

Tämän elinkeino-ohjelmakauden tavoitteena on, että jokainen kaupunkiorganisaatiossa työskentelevä tunnistaa oman roolinsa elinkeinotoimijana ja toimii aktiivisesti kaupungin elinkeinopolitiikan edistämiseksi eli omalta osaltaan vahvistaa yritysten toimintaedellytyksiä kaupungissa.

Elinkeinopolitiikan keskiössä ovat johtavat luottamushenkilöt ja viranhaltijat. Kaupunkiorganisaatiossa tehtävien päätösten yritysvaikutusten arviointi osallistaa jokaisen luottamushenkilön ja kaikki kaupunkikonsernissa työskentelevät elinkeinotoimen resurssiksi.

Alavuden kaupunki ostaa omistamaltaan Alavuden Kehitys Oy:ltä ostopalveluna elinkeinopalvelut, kuntamarkkinoinnin palveluja sekä sovitut kehittämistehtävät. Aloittavien yritysten neuvonnassa on yhteistyökumppanina Uusyrittäjäkeskus Neuvoa Antava ry. Yritysneuvontaa tarjoavat myös muut neuvontaverkostoon kuuluvat yhteistyökumppanit kuten ELY-keskus, TE-toimisto, Finnvera Oyj, ProAgria ja Tekes.

Alavuden Kehitys Oy tekee oman pääoman ehtoisia sijoituksia alavutelaisiin kehittyviin ja kasvaviin yrityksiin.

Toimitila- ja tonttiasioissa yrittäjiä palvelee Alavuden kaupungin tilapalvelun lisäksi Alavuden Kehitys Oy.

Alavuden kaupungin elinkeinotoimen kokonaisbudjettiin sisältyy palvelujen osto Alavuden Kehitys Oy:ltä, projekti-investoinnit sekä hankkeet.

Kaupungin maaseutupalvelut vastaavat maaseutuelinkeinohallinnosta sekä maatalouden ja maaseudun yleisestä kehittämisestä Alavuden kaupungin alueella. Tavoitteena on luoda edellytykset kilpailukykyiselle maaseutuyrittämiselle viihtyisässä ympäristössä.

5 VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Elinkeinopoliittinen ohjelma luo raamin, jonka toimenpiteet näkyvät kaupungin talousarvioissa eri hallinnonaloilla. Ohjelman vaikutuksia arvioidaan kaupungin osavuositarkastuksissa ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Päätösten valmistelun ja käytännön työn yhteydessä arviointi on jatkuvaa ja siinä hyödynnetään mm. kaupungille kehitettyä päätösten yritysvaikutusten arvioinnin peukalo-sääntöä.

Kaupunginhallituksen ja yrittäjien hallituksen yhteispalavereissa arvioidaan ja kehitetään tavoitteita ja toimenpiteitä sekä ohjelman merkitystä ja vaikuttavuutta.